

ความรู้และทักษะของพยาบาลในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนเขตภาคกลาง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอนามัยชุมชน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2543

ISBN 974-664-425-4

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

น
๙๑๐
๕๔๓

52753 ๐๒

3936882 NSCN/M : สาขาวิชา : การพยาบาลอนามัยชุมชน ; พย.ม. (การพยาบาลอนามัยชุมชน)

คำสำคัญ : ความรู้และทักษะของพยาบาล / การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ

สถาพร แถวจันทิก : ความรู้และทักษะของพยาบาลในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการปฏิบัติงาน ในโรงพยาบาลชุมชนเขตภาคกลาง (KNOWLEDGE AND SKILLS OF NURSES'
FOR APPLYING INFORMATION TECHNOLOGY IN DISTRICT HOSPITALS CENTRAL
REGION) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชื่นชม เจริญยุทธ, วท.บ., สค.ม., M.C.H., พบ.ด., ปณัฎดา
ปริญญาน, วท.บ., วท.ม., ชัยเลิศ พิชิตพรชัย พ.บ., Ph.D. 139 หน้า. ISBN 974-664-425-4

ปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในวิถีชีวิตและการทำงานอย่างรวดเร็ว ครอบคลุมในทุกวงการ รวมทั้งงานด้านสาธารณสุข และงานพยาบาล การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้และทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาล, ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ, ปัญหาในการใช้ และข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนา โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นเฉพาะเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนเขตภาคกลาง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยาย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 400 ราย ระหว่างวันที่ 10 ส.ค.-30 ก.ย. 41 ซึ่งแบบวัดความรู้ วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตร KR-20 ได้ 0.72 ส่วนแบบวัดทักษะ วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นโดยสัมประสิทธิ์ แอลฟา ของครอนบาค ได้ 0.90 การวิเคราะห์ ผู้วิจัยใช้โปรแกรม SPSS/FW วิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้การทดสอบไคสแควร์และสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับต่ำเกือบทุกด้าน โดยต่ำมากด้าน Computer Hardware ส่วนทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับต่ำทุกด้าน โดยต่ำมากในเรื่องทักษะการใช้โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาล ได้แก่ ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์, ประสบการณ์การเรียนหรืออบรมการใช้คอมพิวเตอร์, ระดับการศึกษา และการมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทักษะ ได้แก่ ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์, ประสบการณ์การเรียนหรืออบรมการใช้คอมพิวเตอร์, จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ในโรงพยาบาล, จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ในจุดงานที่ปฏิบัติ, ระดับการศึกษา และการมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว ข้อเสนอแนะ กระทรวงสาธารณสุขควรดำเนินการตามนโยบายการพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ชัดเจนอยู่ได้อย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ผู้บริหารโรงพยาบาลควรสนับสนุน Hardware, Software รวมทั้งให้พยาบาลได้เข้าร่วมอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ที่จัดขึ้นทั้งในโรงพยาบาล และหน่วยงานภายนอก สถาบันการศึกษาควรจัดวิชาคอมพิวเตอร์เป็นวิชาบังคับในหลักสูตรพยาบาล

3936882 NSCN/M : MAJOR : COMMUNITY HEALTH NURSING; M.N.S.
(COMMUNITY HEALTH NURSING)

KEY WORDS : KNOWLEDGE AND SKILLS OF NURSES / APPLYING
INFORMATION TECHNOLOGY

STARPORN TAWCHANTUK : KNOWLEDGE AND SKILLS OF NURSES' FOR
APPLYING INFORMATION TECHNOLOGY IN DISTRICT HOSPITALS CENTRAL
REGION. THESIS ADVISORS : CHOUNCHOM CHAROENYOOOTH, Ph.D., PANUDDA
PRIYATRUK, M.S., CHAILERD PICHITPORNCHAI, Ph.D. 139 p. ISBN 974-664-425-4

Information technology has rapidly taken an important role in the lives of almost all working areas, especially in public Health and Nursing. This descriptive survey research was aimed to study nurses' knowledge and skills concerning information technology, factors related to their knowledge and skills in using information technology and to study problems and ideas to improve and develop utilization of information technology. The data was collected between August, 10th and September, 30th 1998. A sample of four hundred staff nurses was taken from district hospitals in the Central region of Thailand. The questionnaires were constructed by the researcher and validated by experts. The reliability coefficients of the knowledge part and skills of the questionnaire were 0.72 (KR-20) and 0.90 (Cronbach's Alpha Coefficient test), respectively. The data were analyzed by using SPSS/FW. The statistical methods used for testing the hypotheses were Chi-square test and Pearson's Correlation Coefficients at statistical levels of .05.

The findings of this research showed that staff nurses' information about technology were at a low level. This level was lowest concerning computer hardware. Skills for using information technology were at a low level too. The lowest skill was using statistical analysis programs. The factors that related to information technology knowledge were : experience in using computers, experience in learning or training on computers, education levels and owning a computer oneself. The factors related to skills in using information technology were : experience in using computers, experience in learning or training on computers, the number of computers in the hospital, the number of computers in the workplace, the educational level, and owning a computer oneself. These results suggest that hospital administrator need to support acquisition of computer hardware, software and provide training for nurses in using computers in the workplace.